

vrijheid beter losbandigheid en tegenwoordigheid
kan worden genoemd.

Geen wonder dan ook dat mannen als Jhr.
Mr. A. F. de Savornin Lohman volkomen be-
wonderd wat door Dr. van den Bergh was be-
weerd, »dat art. 1. der wet op 't Hooger Onder-
wijs een leugen beheist, als 't spreekt van een
zelfstandige wetenschap» en er bijvoegt »dat dit
artikel ook voorschrijft iets dat onmogelijk is.»
Ook Dr. Gunning is van oordeel »dat de
wet van 1876 een inconsequente faculteit van
godsdienstwetenschap aan de Hervormde Kerk
en ook aan de hoogeschoolen heeft opgedragen.»
Want »de godgeleerdheid heeft tot hoofd-
verrichte het geloof aan Gods bijzondere per-
soonlijke openbaring. Ontbreekt dit geloof, zoo
verandert de godgeleerdheid vanzelf in gods-
dienstwetenschap, met of zonder diens naam.»
Helaas, Dr. Doedes had gelijk toen hij be-
weerde »Geen Staatstheologie met een slippin-
dragerster.»

Wat er van de godgeleerdheid was overge-
bleven, was geen Theologie, was geen »vorstinne
waarvan »de page of edelknaap de slip van het
voorlijk gewaad draagt, om haar het voor-
gemakkelijk te maken», maar wanneer gelet wordt
op den valschheid naam dien de faculteit draagt
de »vrijheids» of »de losbandigheid», aan
de hoogleraren in zake het inrichten van hun
onderwijs toegestaan, dan kan hier beter van een
dame met voetrijke rokken gesproken worden.

Kort Verslag der classis Appingedam,
4 Nov. 1920.

1. Opening op de gebruikelijke wijze door den
preses der roepende Kerk.
2. Korte toespraak van den preses naar aan-
leiding der Syn. v. Leeuwarden.
3. De credentiebrieven worden nagezien. Alle
Kerken zijn wettig vertegenwoordigd.
4. Het Moderamen is: Praeses: Ds. Broek
Roclofs, assessor Ds. Hoekstra; als scriba fun-
geert de assessor: 2e scriba: Ds. Both.
5. Lezing en vaststelling der notulen.
6. Een schrijven van den vertrokken vasten
scriba Ds. Reijenga zal beantwoord worden.
Aan de Chr. School te Woldendorp, met aeu-
der Evangelisatie-deputaten in de classis tot
stand gekomen, zal uit de kas der Evangelisatie
verder steun worden verleend. Aan de Prov.
Deputaten voor Evangelisatie zal alsoog steun
gevraagd worden voor den Evangelisatie-
arbeid te Woldendorp.
7. Verscheidene tractementsverbetere-
ningen Limburg wordt de aandacht gevestigd.
8. De classis besluit in plaats van een vasten
scriba, een actuarius te benoemen; en aan den
scriba de zorg voor 't Persverslag voortaan op
te dragen. Bij acclamatie wordt Ds. Hoekstra
van ten Post actuarius.
9. Zendingavragen worden beantwoord. In

Nov. of Dec. moet een Soemba-week in de
Kerken gehouden worden; welke wordt aan-
bevolen

10. Aan een em. pred. zal steun worden ver-
leend door de kerken.
11. Benoemingen van Deputaten hebben plaats
naar Classicale Regeling.
12. Bij rondvraag naar Art. 41 K.O., wordt
aan twee Kerken een advies gegeven.
13. De Kerken moeten juiste opgaven ver-
strekken voor 't Kerkelijk Handboek en toezien,
dat hun leden bij de volstelling den naam
der kerk juist opgaven.
14. De vacature-beurten worden geregeld.
15. Volgende classis 3 Februari. Roepende
Kerk: ten Post.
16. De korte notulen worden gelezen en
vastgesteld.
17. De assessor gaat voor in dankgebed, en
de vergadering wordt gesloten.
Namens de classis
H. L. BOTH, h. t. Sub-Scriba.

Kerknieuws.

Gereformeerde Kerken.
BEROEPEN: Kornhorn, Hollum (Ameland) en
Ouderkerk a/d IJssel, A. J. Bouma, cand. Middell-
burg. — Hallum, J. v. d. Meulen, Schoonoord. —
Vroomshoop, N. Duursema, Nieuw-Amsterdam.

Bunschoten en Spakenburg (B), W. L. Milo, Kol-
lum (Fr.). — Oudega (W), B. Koorda, Driessum. —
Oenkerk, H. P. M. G. de Walle, Zaamslag. — Over-
schie, C. J. v. d. Boom, Paessens en Moddergat. —
Uithuizen, J. G. Feenstra, Dirksbom. — Glaner-
brug, Joh. Kwak, Culemborg. — Trecbeck (Kou-
venhede) (Z.-I.), A. Terpstra, Lechem.
BEDANKT: Borkel en Rodenrys, A. Thieden, Axel. —
Beilen, D. Stienhuis, Loppersum. — Woudestad,
H. Haspers, Koden. — Audel (N.-B.), M. A. van
Pernis, Schoonewoord. — Kralingen (Je pred.
plaats), Dr. S. P. Dee, Dwingelo.

Franker, Zondag was de gemeente van Fran-
ker opgekomen om het woord van afscheid te
hooren van haar bemindde herder en leeraar Ds.
J. Koppe.
Z. E. W. koos tot tekst Openb. 1:12-16 en be-
paalde de gemeente bij de nauwe gemeenschap
van Jezus met de gemeenten. Zijn arbeid in de
gemeenten en zijn zorg voor de gemeenten.
Z. E. W. mocht getuigen dat het tiental jaren in
Franker voor hem gelukkige jaren waren geweest.
Onderling kamstra sprak namens den kerkeraad
en zeker uit naam der geheele gemeente zijn hart-
telijke dank uit voor den ijver en de liefde door
Ds. Koppe aan de gemeente betoond, voor zijn ver-
leerdheid die door onzen God blijkbaar was ge-
gezigd. Hij wenschte den predikant en zijn
gezin Gods zegen toe in de nieuwe gemeente
Enamtil. Standinge rong de gemeente den vertrek-
kende leeraar toe Ps. 134:3.
Als vertegenwoordiger v/d classis Francker sprak
Ds. Binnema van Arum eveneens een woord van
dank tot Ds. K., die veel gearbeid heeft, doch bij

dien arbeid steeds bescheiden was en toonde te
willen dienen en niet te regeren.

Namens de kerk van Teum sprak Ds. de Vries
en namens de kerk van Winsum sprak onderling
Miedema. Belden getuigen dat het hun spet
dat Ds. K. wegging en spraken het uit dat de
arbeid van Ds. K., als consulent voor dese gemeen-
ten verlicht, hoog werd gewaardeerd. Op verzoek
van dese sprekers zong de gemeente Ps. 121:4 en
Ps. 72:11. Ds. K. dankte al de sprekers en liet
ten slotte zingen Ps. 20:1.
Het adres van den kerkeraad is thans H. Pasma,
Molenpolle, Francker.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Werkendam en de Werken, W. M.
A. Kalkman, Nieuwerkerk a/d IJssel. — Hoogland,
E. Reeser, cand. Haag. — De Wier, G. Ijpey,
Knijpe. — Elspeet, J. H. van Paddenburgh, 's
Grevelde-Capelle. — Schipluiden, C. M. Luteijn,
Heinoord. — Watergang, Dr. N. de Jager Meen-
broek, Scharwoude. — Brunsum (L.), Dr. L.
Th. Wietem, Zwaagwoude. — Noordwijkerhout,
H. W. Lovink, cand. 's Gravenhage. — Ede, D. J.
v. d. Graaf, Kaamsdonk. — Nuem-Geldrop (N.-B.),
F. C. Willekes, Hendrik-Ido-ambacht. — Gaast
en Ferwerde (Fr.), B. Gerner, Lutjegat (Gr.). —
Dordrecht (vac.-Keller), Dr. J. Severijn, Leerdam.
AANGENOMEN: Vollebrou, H. W. te Winkel,
Nijehaas (Fr.). — Hoogeveen, R. Bartluis, Bead.
BEDANKT: Dokkum, J. N. van Druenen, Noord-
wolde (Fr.). — Kortgene, J. L. Klomp, Schore. —
Warna, J. G. Key, Varik. — Kockengen (U.), J. J.
Timmer, Montfort.

Advertentien

Heden ontstap in zijn
Heere en Heiland onzes
geliefde Vader, Behuwd- en
Grootvader
Dr. ABRAHAM KUYPER,
Minister van Staat,
Commandeur in de Orde van
den Nederlandschen Leeuw,
in den ouderdom van 83 jaar.
Bloemendaal,
Dr. H. H. KUYPER,
C. M. J. KUYPER—
HAYLOM en Kinderen.
Padang (Sumatra),
Dr. J. H. F. KUYPER,
's-Gravenhage,
H. S. S. KUYPER,
Rotterdam,
Dr. A. KUYPER Jr.,
H. KUYPER—VAN OORDT
en Kinderen.
's-Gravenhage,
J. H. KUYPER,
C. M. E. KUYPER.
Liden,
G. KUYPER,
H. L. W. KUYPER—
STORM VAN LEUKWEN,
en Kinderen.
'Gravenhage, 8 Nov. 1920,
Kanaalstraat 5.
Geen bloemen.
De teraardebestelling zal
plaats hebben Vrijdag a.s. op
Oud Eik en Dulnen. Vertrek
van het stoffhuis te 1 uur.
Volstrekt eenige kennelgeving.

Heden overleed na een
kortstondige ongesteldheid, in
de hope des Eeuwigen levens,
onze geliefde Vader, Behuwd-
Groot- en Overgrootvader,
de WelEerwaaarde Heer
Ds. J. STRIJKS Em.-Pred.,
in den ouderdom van 82 jaar,
in leven Dienaar des Woords
van de Geref. Kerken te
Hattum, Rhoon en Koude-
kerk a/d Rijn.
Velp,
N. W. STEHOUPER—
VELDRUIS,
G. B. STEHOUPER.
Marum,
H. J. MEIJER—STRIJKS,
G. MEIJER.
Magelang,
H. STEHOUPER.
Oosterbeek,
J. STEHOUPER,
N. STEHOUPER—
V. RAALT.
Velp,
M. STEHOUPER.
Marum,
A. N. W. MEIJER,
H. J. B. MEIJER,
J. MEIJER.

Met diepe ontroering geeft
de Kerkeraad der Geref.
meerde Kerk van Utrecht
kennis van het plotseling
overlijden van zijn geliefden
en hooggeschatten emeritus-
Dienaar des Woords
Da. P. J. W. KLAARHAMER.
Omdat ons, bijna 30 jaren
lang, zooveel in hem werd
geschoon, is zijn heengaan
ons smartelijk. Doch het
vervult ons met dankbaarheid
te weten, dat hij is opge-
nomen in heerlijkheid.
Trooste de Heere zijne
diepbedroefde weduwe en
kinderen en doe Hij ons
zijn bestel aanbieden.

Namens den Kerkeraad:
Dr. J. C. DE MOOR,
preses.
Ds. J. E. GOUDAPPEL,
Scriba.
Utrecht, 8 Nov. 1920.

HAAR IDEALEN
door JOHANNA BREEVOORT
het bekende tendenz-werk over
de vrouwenbeweging.
PRIJS 11.90.
Dit boek behoort iedere jongedame
en jongeman in bezit te hebben!
Uitgever W. ZWAGERS, Rotterdam.

SIGAREN. SIGAREN.
overtuigt U, gij zijt tevreden.
Door geheel Nederland franco
thuis, flinke, wit brandende, geurige
sigaren, 100 fijne f 4.50, 200—f 8.25.
100 zeer fijne f 6.25, 200—f 11.75.
Extra fijne 100—f 7.50, 200—f 14.25
Brieven van tevredenheid voor-
radig. Adres:
R. VEERMAN, Turfmarkt 54, Gouda.

HARMONIUMS
THANS ZEER GOEDKOOP
— CATALOGUS GRATIS —
MAX HORN - ZWICKAU
late KLAS FABRIKAAT

Electricische Kerkorgelfabriek A. Standaard
TELEFOON INTERC. 9667. — Gerrit v. d. Lindestraat 30-35-37 - ROTTERDAM

Vervaardiging van uitsluitend eerste klasse KERKORGELS van zuiver Nederlandsche gedachte en uitvoering
Langdurige garantie volgens de bepalingen van den Bond van Kerkorgelbouwers in Nederland

Men vrage ons zoo juist verschenen geïllustreerde Bookwerkje met beoordelingen over ons werk door Toonkunstenaars en Pers
Vertegenwoordiger voor Zuid-Afrika: O. ANDERSON, Bloemfontein.

Post Cheque en Girodienst.
Waarom nog Uw bedienende naar het postkantoor te zenden om
postzegels te koop? Hij die eene postrekening heeft, bestelt de
postzegels op een daarvoor gratis ten postkantore verkrijgbaar for-
mular, en betaalt ze door middel van een girobiljet op de rekening
van den postdirecteur en . . . de zegels worden den volgende dag
thuisbezorgd. Neemt daarom eene postrekening.

AVONOMAALSTELLEN IN ZILVER, VERZILVERD EN NIKKEL.
T. FABRY DE JONGE.
FABRIEK VAN GOUDEN EN ZILVEREN WERKEN, GOES

SLOOPEN en LAKENS
in alle maten en onberispelijke afwerking.

Aanbevelend,
A. ZOMER,
Haarlem.

Ver. voor Hooger Onderwijs op G.B.
GEVRAAGD een
ADJUNCT-AMANIENSIS
niet boven de 40 jaar, minimum-
salaris f 2500 per jaar.
Sollicitaties met opgave van
tegenwoordigen werkkring en ge-
tuisschriften worden ingewacht aan
het Bureau der Vereniging, Keizers-
gracht 164, Amsterdam.

De Gee & Grosheide
Accountants
(Instituutsleden).
Singel 303 Vondelstraat 60
Tel. Noord 1233 Tel. Zuid 6211.
Centrum 2981

UITGAVE VAN J. B. WOLTERS
GRONINGEN—DEN HAAG.

Schets der
Kerkgeschiedenis
In Tabellen
door Dr. A. M. BROUWER.
Rector der Ned. Zandingschool
Prijs, gecart. . . f 2.90
Geen toezing.

UITGAVE VAN J. B. WOLTERS
GRONINGEN—DEN HAAG.

Verschenen de Vierde Druk van
HAAR IDEALEN
door JOHANNA BREEVOORT
het bekende tendenz-werk over
de vrouwenbeweging.
PRIJS 11.90.

A. W. BRINK & Co.
COMMISSIONNAIRS IN EFFECTEN
HEERENGRACHT 148, AMSTERDAM.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland
gevestigd te GRONINGEN. Bijkantoor te ZWOLLE.

De Bank geeft uit tot een beperkt bedrag:
6% PANDBRIEVEN tegen 100%,
in stukken van f1000,-, f500,- en f100,-.

De Directie:
M. Brouwer. Mr. H. van der Vegte. F. J. Bolt.

DRUKKERIJ
HOLLAND
AMSTERDAM
N.Z. VOORBURG WAL 58-60

SPECIALE INRICHTING
VOOR HET DRUKKEN
VAN
GROOTE
OPLAGEN
MET GARANTIE VOOR
TIJDIGE
LEVERING

E. WIGBOLDUS Szn.
VISCHMARKT 29, GRONINGEN.
IJZERWAREN, HUISHOUDLIJKE ARTIKELEN.
GEREEDSCHAPPEN.

P. HOGENDOORN & ZOON
HAARLEMMERSTRAAT 150 - LEIDEN
GEVESTIGD 1880 GEEN FILIALEN

GEWATTEERDE
MOLTONEN -
WOLLEN - - - DEKENS

Accountantskantoor
P. H. Dijksterhuis
Groningen.
Oude Boteringestraat 51.
Tel. 2186.

DE STANDAARD
DAGBLAD VOOR NEDERLAND
HOOFDORGAAN DER A.P. PARTIJ
Bureau van Redactie en Administr.
N. Z. VOORBURG WAL 58-60
AMSTERDAM.
TEL. N. 2157 N. 2315 C. 600.

Het blad dat ieder Anti-
Revolutionair in de eerste
plaats leest,
omdat
het als hoofdorgaan
leiding geeft, men daarin
het meest uitvoerig
verslag der EERSTE en
TWEDE KAMER der
STATEN-GEREAAL
vindt, en daarin door ter-
zake kundigen onze Chr.
levens- en wereldbeschou-
wing het beste wordt ge-
propageerd.

wordt door velen reeds jaren
lang genomen de bekende
„Gazelle Meerburg's Christelijke Scheurkalender”.
Deze kalender is geliefd bij oud en jong. Naast
goede stichtelijke lectuur, geeft ze boeiende ver-
halen. Verder nog Prijsredaansels voor de jeugd
en bovendien iedere maand een aardig plaatje
met leuke versjes voor de kleinen.
De prijs bedraagt 95 Cents. Bij getallen
belangrijke korting. Men vrage prijs met opgave
van het benoedigde aantal aan de
(8559)

UITGEVERSCMAATSCHAPPIJ
E. J. BOSCH Jbnz. TE BAARN.

De Groninger
Brandwaarborg-Maatschappij.
HOOFDKANTOOR
GRONINGEN, O. Boteringestraat 72.

Speciale afdeling voor H. H. Predikanten
en **Onderwijzers, voor Kerken en Scholen,**
alsmede voor **Leden van „Patrimonium”.**

WOON N.V. „PHARUS”
IN UW
EIGEN
HUIS

Commisseries: Mr. J. A. DE WILDE, 's-Graven-
hage; W. DE VLUOT, Amsterdam; WILH.
RICHTERS, 's-Gravenhage; S. BAKKER,
Bussum.
Raad van Toezicht: Mr. J. A. DE WILDE,
WILH. RICHTERS.
Directie: J. P. MEYER.
Accountant: B. RICHTERS Bzn., Rotterdam.
Wakundig Adviseur: J. L. KOK, Rotterdam.
Baukinstellingen:
ROTTERDAMSCHE BANKVERENIGING.
HANDELS- EN LANDBOUWBANK.

Een eigenhuizersverzekering bij de N.V. „PHARUS”
is een besparing van Uw huurpenningen ten
voordele van Uzelf of van Uw kinderen.
Waarom blijft ge nog steeds huurder van Uw
huis, terwijl „PHARUS” U in staat stelt
eigenaar te worden?

Actieve verlegwoordigers genieten hooge provisie.
Vraagt inlichtingen bij de Directie.

Vrije Universiteit.
In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Door den heer M. D. de Bruijn
te Bergen op Zoom f 47.37 $\frac{1}{2}$;
van Ds. J. Bosch te Atteveen f 1;
door den heer W. Huisman te
Bleiswijk f 37.25; door het Locaal
Comité Haarlem in st. f 285;
door den heer A. Zijlma te
Raamsdonksveer f 18.10; door den
heer Joh. Krap te 's-Gravenhage
f 700; door den heer H. B.
Wormgoor te Harasjkamp f 3.75;
door den heer G. J. v. d. Meyden
te Bennekom f 92; door den heer
J. Sjaardema te Bunschoten (1919)
f 110.25; door Ds. W. Maan te
Alfen (atr.) f 43.15; door den heer
J. Bijlma te Oudehaske f 2.50;
door den heer J. Visser Jan te
Domburg f 10; door den heer W.
F. H. v. d. Hart te Ermelo f 200;
door den heer B. Batelaan f 200;
door den heer M. J. Dolman te
Bussum f 150; door den heer
S. Schooneveld te Rijnsburg f 25.50;
van Prof. Mr. P. A. D. f 31.25;
door den heer J. Doornbouter te
Amstelveen f 50.55; door den heer
H. P. Roodman te Dirksland
f 62.56; door den heer J. E. van
Buren uit Blesum f 9, uit Delf-
zijl f 57, uit Farmsen f 10, uit
Heveskes f 2.50, uit Meedhuizen
f 12, uit Otardum f 6.50, uit
Uitwerde f 21.50, uit Meiswert
f 7, samen f 125.50; door den
heer J. van Dalen uit Ambe-
Vollenhove f 88.50; door den
heer J. v. d. Velde te Joure f 25.40;
door den heer H. van Emmerik
uit Hilversum f 489.50, uit 's-Grave-
land f 35.20, uit Laren f 21.15,
samen f 545.85; door den heer
J. Bos uit Coevorden f 53, uit
Schoonebeek f 52, samen f 105;
door den heer E. Broersma te
Ferwerd f 53.25; door den heer
A. P. Michael uit Heeze f 5, uit
Geldrop f 7, samen f 12; door
den heer J. Scheepel uit Uithuizen
f 113.50, uit Zandweert f 5;
door Ds. L. G. Goris te
Zevenbergen f 28.39; door den
heer J. D. Brauckman te Voor-
schoten f 31.45; door Ds. M. van
Alphen f 26.60; G. W. S. te A.
f 37.50; door Ds. S. de Vries te
Elt f 30.50; Loc. Comité Am-
sterdam atr. f 91.55, uit Water-
graafmeer f 12.20.

Aan Schenkingen:
Door Ds. W. Maan te Alphen
f 0.75; gevonden in de collecte
Ger. kerk te Spijk f 500; van Ds.
de Vries te Elst f 1; gev. in de
collecte te A. f 1; door den
heer J. E. van Buren te Delfzijl f 1.
Voor de Medische Faculteit:
(Contributien).
Door den heer W. Huisman te
Bleiswijk f 1.25; door den heer
A. Zijlma te Raamsdonksveer
f 1.25; Prof. Mr. P. A. D. f 6.25;
door den heer J. E. van Buren te
Delfzijl f 1; aan den heer H. van
Emmerik uit Hilversum f 18.80;
uit Laren f 1 samen f 19.80; van
den heer J. Scheepel te Uithuizen
f 3; door Ds. L. de Vries uit Val-
burg f 2.50; door het L. C. Am-
sterdam f 47.45.
**Voor het Studenten Studie-
fonds**
a deposito ontvangen:
Van de hulpverein. te Amster-
dam f 7.
H. W. VAN MARLE jr.,
Penningmeester.
Amsterdam, Keizersgracht 164.
Giro No. 6327.

Dit blad wordt ge-
Bijdragen van mee-
van dit blad twee
Advertentien aan de
Insendingen, die
vangen, kunnen vol-

De

Na de Heraut
Voorstuk heeft u
die, als Groen,
voortuit te werke
begin ik in de
aan de taak, w
tot het einde v
Voorstukken te
Ik heb deze t
bij de gedachte
op wien zij se
schuchterheid b
waarp hij naar
meer behoorde
sterven, een niet
kroon op zijn w
dat een kind
ook heb ik deze
piciet voor de
aan wien ik, se
en-dertig jaar c
ontmoeten, zoo
danken, want ik
middel ter verrij
het Gereformeer
hem na aan het
Zoo hoop ik,
dit jaar, dat in
ber Kuyper's s
Heraut als sch
te dienen, en
en een lu bet
Nrs. over: »De

Na al wat,
Gereformeerden
werp reeds is g
hebben gekozen
Toch menen ik
lijke behandelin
in den jongste
eenzetting nog
En ik kwam to
ontziedactie, tw
waarin naar zul
werd. Een vrs
aandienende als
Raad buuner d
verzonden is i
der bezorgdheit
dieleden in nat
verschijnsel va
»gereformeerd”
hoewel nog ma
in de prediking
opvolger van o
over de Heraut
H. Kuyper, m
zetting te gev
mij niet te doe
mijn »ethische”
aan zijn verso
De bezwaren
schat ik niet.
Een uitzet
te geven, eisel
voor hen, die
vermijden, dar
mijdelijk zijn,
geleerde en oo
Daarbij komt
meerde volk,
hen die de uit
»Ethischen” e
en volgen de m
gaagbaar zijn,
jaren van onv
ontrent de etl
»Ouder ons v
Theologie zoo
alle afwijking
meerde op ha
werd, nog nie
zelfden kant
geschreven de
Remonstrantiss
het streven na
ward wordt?
Een uitzet
vroegen, dien
beoordeeling.
Maar dan o
door overdri
de Ethischen
gisch gebied
afsnijden van
daaromtrent
wel omlijnd b
Maar dan e
derheid aan
stocere Gerefou
sken was het g
sthen zijn i
»ethische” is
onder hen he